

OB TEDNU BOJA PROTI KAJENJU

Kajenje – nevarnost za zdravje, ki se ji lahko izognemo

Kajenje tobaka je v zadnjih desetletjih postala najbolj množična razvada sodobnega človeka. Številne raziskave in študije po vsem svetu proučujejo sociološke in psihološke motive za nagibe, ki vodijo do uživanja tobaka, po drugi strani pa potrjujejo direktno povezavo kajenja tobaka s fizičnim in psihičnim obolevanjem kadilcev. Ob vedno večji industrializaciji in drugih virih onesnaževanja človekovega okolja predstavlja kajenje še enega od dodatnih vzrokov za obolevanje dihal in ožilja.

Poraba cigaret po svetu in pri nas stalno narašča. Leta 1975 smo v Jugoslaviji izdelali 41 milijonov cigaretov, od tega smo jih dve tretjini pokadili sami. Grozljivo je dejstvo, da narašča število kadilcev predvsem med mladino in ženskami. Danes že lahko prepoznamo med odraslimi ljudmi kadilce od nekadilcev, saj se

pomembno razlikujejo po svojem biološkem zdravju, po psihični in fizični kondiciji, ne da bi upoštevali obolevanja, ki jih prinaša kajenje še kasneje.

V tobakovem dimu je odkritih že okrog tisoč škodljivih substanc, med katerimi so najpomembnejši živčni strupi, nikotin, ogljikov monoksid ter številne rakotvorne snovi s skupnim imenom tobakov katran. Od količine teh snovi, ki je v različnih vrstah cigaret različna, je odvisno ali bo nastala lažja ali težja okvara na človekovem organizmu. Nikotin poleg tega tudi povzroča odvisnost, zaradi katere nekateri kadilci ne morejo opustiti kajenja. O količini (vsebnosti) nikotina na ovitkih jugoslovanskih cigaret NI PODATKOV, medtem ko morajo biti za mnoge inozemske cigarete ti podatki navedeni, ali vsaj prikazani primerljivo za različne vrste.

Večletne znanstvene raziskave so privedle do neizpodbitnih resnic:

- umrljivost kadilcev je na splošno višja kot nekadilcev,
- umrljivost pri kadilcih cigaret je višja kot pri kadilcih cigar,
- kajenje je v vzročni zvezi z nastankom mnogih obolenj.

Kajenje tobaka je pomemben dejavnik pri nastanku pljučnega raka, raka na jeziku, v grlu in požiralniku ter raka trebušne slinavke in sečnega mehurja. Vzročno sodeluje pri nastanku kroničnega bronhitisa, emfizema, pri obolenjih srca in ožilja, pri obolenjih centralnega živčnega sistema, pri nastanku čira na želodcu, dvanajsterniku in tankem črevesu, pri splavah in smrti novorojenčka.

Bolezni, ki so povezane s kajenjem, so tako pomembni vzroki invalidnosti in prezgodnje smrti v razvitih deželah, da omejevanje (kontrola) kajenja lahko napravi za izboljšanje zdravja in podaljšanje življenja v teh deželah več kot katerakoli druga posamezna akcija na celotnem področju preventivne medicine – je eden izmed zaključkov 23. skupščine Svetovne zdravstvene organizacije.

Kajenje postaja tudi pri nas vse resnejši zdravstveno – družbeni problem in od nas samih je odvisno, koliko bomo v tej borbi uspešni.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA
Skupina za boj proti kajenju
in pljučnim boleznim
Vrisk – Sterle dr. Majda

Fazanje obore so tudi v LD Horjul že dale nekaj vidnih rezultatov

Večja skrb za ogroženo divjad

Med raznorazno nizko divjadjo, ki se pojavlja v revirju LD Horjul, so fazani že nekaj let dolžni posebne pozornosti. To tembolj, ker je ta živalska vrsta že na robu iztrebljanja, saj jo prav sistematično uničuje sodobna kmetijska mehanizacija in številne živali roparice.

Da bi nekoliko omilili ta problem in rešili fazane pred popolnim iztrebljenjem v revirju, so se horjulski lovci lotili umetne vzreje. Na prostoru s primerno naravno remizo so postavili orjaško oboro in pripravili v njej sistem krmišč in drugih krmilnih priprav. Zdaj na ta način skrbijo za fazane že četrto leto. Rezultati niso izostali. Lani so tako vzredili dvestopetdeset fazanov, letos pa nekoliko manj, stoptdeset. Kot mladiče so jih

prinesli iz fazanerije v Cerkljah. Po določenem času – šestih tednih – pa spustijo fazane na prostost.

»Tu pa se znajdejo, ali pa tudi ne« je dejal gospodar lovske družine Horjul Jože Grdadolnik. »Veliko jih konča pod kosilnicami, mnogo pa jih odnesejo razne roparice, ki so jim fazani najljubša poslastica. Nekateri se tudi težko privadijo na samostojno iskanje hrane. Zlasti pozimi. Prav zato pripravljamo nekaj krmišč tudi v sami naravi zunaj obore.

A tudi sam odstrel fazanov bo treba poslej kar najbolj omejiti. Za zdaj predvidevamo le odstrel samcev, samice pa mislimo prihraniti. Na ta način se bo fazanja vrsta morda le ohranila. Nekaj fazanov pa damo tudi lovcem, ki imajo svoje lastne obore. Ti si potem po lastnih močeh prizadevajo, da bi vzredili in razmnožili fazane. Ta način vzreje se je do sedaj že uspešno obnesel.

Za vso to množično rejo fazanov, je seveda potrebno tudi veliko krme. Le-to LD Horjul v glavnem pridelava sama. V ta namen so letos zasejali kar 2, 1/2 ha raznih poljskih kultur, od tega največ koruze, ohrovtva in pšenice. Sicer pa imajo v najemu 4 ha zemljišča (tega so jim odstopile Ljubljanske mlekarne). Mimo površine s poljščimi, le-ta vključuje tudi 600 m² pokrite površine (obora), drugo pa predstavlja naravna remiza. Ob vsem tem horjulski lovci upajo, da bodo spet za stalno naselili fazane v svojem revirju. Tako kot nekoč se bodo brezskrbno podili po gričevnatih bregovih in senožetih in spet skrbeli za potrebno ravnovesje v naravi.

BRANKO VRHOVEC

Obvestilo

V okviru republiške akcije »BREZHIBNO VOZILLO JE VARNO VOZILLO« je občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Ljubljana Vič-Rudnik v sodelovanju Zdrženja soferjev in avtomehaničkov Dolomiti, organiziral brezplačni preventivni tehnični pregled osebnih avtomobilov, za občane te ljubljanske občine.

V tej akciji, ki poteka od 10. 9. do 30. 9. 1981 sodelujejo komunalno podjetje Ljubljana TOZD Nizke gradnje, SGP Grosuplje, Slovenija avto – servis, AMD Zvezda in zasebni avtomehaničnik Janko Čepon, Horjul, Evgen Marolt, Vrhovci in Zdravko Novotni, Vrhovci.

Tehnične preglede bodo opravljali:

- AMD Zvezda – Študentsko naselje, c. 27. aprila: 22. 9. 1981 od 15.–18. ure
- AMD Zvezda – študentsko naselje, c. 27. aprila: 24. 9. 1981 od 15.–18. ure
- AMD Zvezda – študentsko naselje, c. 27. aprila: 29. 9. 1981 od 15.–18. ure
- Komunalno podjetje, TOZD Gradnje, Tomazičeva 10: 22. 9. 1981 od 15.–18. ure
- SGP Grosuplje, TOZD Gradnje, Tomazičeva 10: 24. 9. 1981 od 15.–18. ure
- SGP Grosuplje, TOZD Gradnje, Tomazičeva 10: 29. 9. 1981 od 15.–18. ure
- Čepon Janko, Horjul, za občane KS: 23. 9. 1981 od 15.–18. ure
- Novotni Zdravko, Vrhovci na dvorišču KS za občane: 24. 9. 1981 od 15.–18. ure
- Marolt Evgen, Vrhovci: 23. 9. 1981 od 15.–18. ure

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

NASA KOMUNA

GLASILO OK SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK – UREJATA IZDAJATELJSKI SVET (predsednik ing. JANEZ ČEMAZAR) IN UREDNIŠKI ODBOR – MILAN BUH, VASJA BUTINA, JANJA COMITROVIČ (glavna in odgovorna urednica), ANDREJA GOMEZELJ, JANEZ JAGODIČ, IVO ZALAR, tehnični urednik IVAN ŽITKO – UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE – LJUBLJANA TRG MDB 14 – TELEFON 28-038 ali 20-728 – TEKOČI RAČUN SDK: 50103-678-51173 – ROKOPISOV IN FOTOGRAFIJ NE VRAČAMO – TISK ČGP DELO, LJUBLJANA – GLASILO PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI BREZPLAČNO – GLASILO NAŠA KOMUNA IZHAJA ŠTIRINAJSTEDNEVNO V NAKLADI 26.000 IZVODOV

PLESKOOBLOGA,

obratno podjetje za izvajanje zaključnih gradbenih del p. o. Ljubljana, Dolenjska c. 158

posreduje prodajo naslednjih sredstev:

naziv	inv. št.	vrednost
Električni vibrator MVS	44	200 din
Pisalni stroj TOPS	37	300 din
Električni rač. stroj Oliveti	46	200 din
Pisalna miza hrast	35	100 din
Dodatni element Hrast 120x90cmx45	29	100 din
Miza pisalna hrast	36	100 din
Miza klubska furnir 140x70 cm 793 os kovinski podstavki		400 din
Miza klubska črna	13	200 din
Fotelj lupina zelen	18	100 din
Fotelj lupina zelen	19	100 din
Fotelj lupina zelen	20	100 din
Fotelj lupina črn	21	50 din
Fotelj lupina črn	22	50 din
Brusilni stroj-fleksarca	15	600 din
Blagajna železna	81	800 din
Kompresor Vagner-Trudbenik	50	8000 din

Sredstva se nahajajo na Dolenjski c. 158, kjer je možen ogled v petek dne 25. 9. 1981, od 11. do 13. ure.

Javna prodaja bo v torek 29. 9. 1981, ob 11. uri, v prostorih »PLESKOOBLOGA«, Ljubljana, Dolenjska c. 158.

Interesenti morajo položiti kavcijo od izklicne cene v višini 10%. Po prodaji pa kupec plača kupnino v celoti s prometnim davkom.

OBJAVA

Glasbena šola Vič-Rudnik razpisuje prosta dela in naloge pedagoga za Nauk o glasbi, za določen čas, s krajšim delovnim časom.

Pogoji v skladu z zakonom o glasbenih šolah. Prijave pošljite v roku 15 dni, na naslov: GLASBENA ŠOLA Vič-Rudnik, Emonska 20, Ljubljana

Križanka za vas

POKLICNA USPOSOBLJENOST	ITALIJANSKI FILMSKI IGRALEC	GLAVNO MESTO TURČIJE	JANEZ TRDINA	VRSTA KONJSKEGA TEKA	ŠPANSKA POKRAJINA	ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA	KOSTNICA V ANATOMIJI
PRIPRAVA ZA SPAJKANJE							
POOSEBJENA SMRT PRI GRKIH							
ČASOVNI TERMIN			VETER				
NORVEŠKO M. IME			ELEKTR. ENOTA ZA MOČ		ZVARJENO MESTO		
LJUBLJANSKI GOSTINSKI LOKAL					GLASBENIK SOSS		
BODEČ PLEVEL					KRAJ PRI LJUBLJANI	ANTON JANEŽIČ	
VIROVITICA		SMUČARSKI SKAKALEC GRINI	IVAN LEVAR			TIŠINA	AGAVI PODOBNA RASTLINA
BIVŠI KAMBOŠKI POLITIK (LON)			GRŠKA ČRKA				
PREDSTOJNIK OPATIJE			TOVARNA V MARIBORU		BOLEČINA		
JESENSKO KMEČKO OPRAVILO					VALJEVO		
PREBIVALKA TASMANIJE							